

Prästerliga kläder (2 Mos 28:4-43)

Prästernas speciella helighet uttrycktes också genom de kläder som föreskrevs för dem. De tillverkades av de finaste materialen och arbetet utfördes mycket noggrant och gav därmed uttryck för skönhet och värdighet.

Säg till alla era konstförfarna män, som jag har uppfyllt med vishetens ande att de skall göra kläder åt Aron (2 Mos28:3)

Till ära och prydnad

2. Och du skall göra åt din broder Aron heliga kläder, till ära och prydnad.

Tillverkad av andefyllda hantverkare

3. Och du skall tillsäga alla edra konstförfarna män, som jag har uppfyllt med vishetens ande, att de skola göra kläder åt Aron, för att har må helgas till att bliva präst åt mig. (2 Mos 28:3)

För att de inte må dö...

43. Och Aron och hans söner skola hava dem på sig, när de gå in i uppenbarelsetältet eller träda fram till altaret för att göra tjänst i helgedomen -- detta på det att de icke må komma att bära på missgärning och så träffas av döden. Detta skall vara en evärdlig stadga för honom och hans avkomlingar efter honom. (2 Mos 28:43)

De heliga kläderna

Prästen bar livklädnad, bälte, huva och benkläder, allt av fint linne. Fint linne är i Bibeln en symbol för rättfärdighet. Översteprästen skulle symboliskt vara klädd i fullkomlig rättfärdighet

40. Också åt Arons söner skall du göra livklädnader, och du skall göra bälten åt dem; och huvor skall du göra åt dem, till ära och prydnad. Och detta skall du kläda på din broder Aron och hans söner jämte honom;
41. och du skall smörja dem och företaga handfyllning med dem och helga dem till att bliva präster åt mig.
42. Och du skall göra åt dem benkläder av linne, som skylar deras

- blygd; dessa skola räcka från länderna ned på låren.
43. Och Aron och hans söner skola hava dem på sig, när de gå in i uppenbarelsetältet eller träda fram till altaret för att göra tjänst i helgedomen -- detta på det att de icke må komma att bära på missgärning och så träffas av döden. Detta skall vara en evärdlig stadga för honom och hans avkomlingar efter honom. (2 Mos 28:40-43)
4. Och dessa äro de kläder som de skola göra: bröstsköld, efod, kåpa, rutig livklädnad, huvudbindel och bälte. De skola göra heliga kläder åt din broder Aron och hans söner, för att han må bliva präst åt mig.
5. Och härtill skola de taga av guldets och av det mörkblåa, det purpurröda, det rosenröda och det vita garnet. (2 Mos 28:4-5)

Livklädnaden

Livklädnaden var en lång vit, sömlös mantel med ärmar som räckte nästan ned till fötterna. (J.f.r. Jesu mantel som var utan sömmar - Jesus var vår överstepräst) Bältet bars utanpå livklädnaden. Enligt 2 Mos 39:29 syddes blått, purpur och rött in i det vita linnet. (Samma som i tabernaklet). Huvan var enkel och åtsittande.

39. Du skall ock väva en rutig livklädnad av vitt garn (2 Mos 28:39)

Bälte

Ett bälte skall du göra i brokig vävnad. (2 Mos 28:39)

Benkläder

Närmast kroppen skulle han ha kläder av finaste linne.

42. Och du skall göra åt dem benkläder av linne, som skylä deras blygd; dessa skola räcka från länderna ned på låren. (2 Mos 28:42)

Översteprästens kläder

Översteprästen kom alltid ur Arons släkt. Tjänsten tillträdde vid 30 års ålder (j.f.r.) Jesus. Översteprästen var den viktigaste personen i gamla förbundets religiösa system. Han representerade ensam hela nationen inför Gud.

Översteprästen bar utöver prästernas plagg ämbetsdräkt, efod, bröstsköld och en speciell huvudbonad. Han fick inte riva sönder sina kläder p.g.a. ingen olycka kunde vara så stor när han fick komma inför Gud den högste ansikte som överstepräst.

”Den dräkt översteprästen bar bestod av sju delar (Guds tal , fullkomlighetens tal) och kallades härlighetsdräkt. Dräkten var hans ära och prydnad, den var samtidigt ett budskap om den fullkomlige Översteprästen som skulle komma. Det var med dräkten som det var med de olika offren. När man tar dem tillsammans utgör de ett enda budskap om honom som skulle vara större än Aron.(Blodsförbundet, Nilsson)

Genom sina helgade kläder uttryckte både översteprästen och de andra prästerna härligheten i tjänsten som medlare mellan Gud och Israel. De beskrev dessutom Gudsdyrkans skönhet genom de färggranna kläderna som harmonierade med färgerna för övrigt i helgedomen. (Blodsförbundet, Nilsson)

Efodkåpan

Ämbetsdräkten som räckte ner till knäleden var helt blå med undantag för de granatäpplen och bjällror som var fastsatta längst ner. Den blå färgen representerar det himmelska och är ett vittnesbörd om att han har ett himmelskt uppdrag - att bringa försoning mellan Gud och mänskan. Granatäpplena i blått, purpur och rosenrött var som prydnad, men talade samtidigt det himmelska (blått), det konungsliga (rött) och om det försonande blodet (rosenröda) medan bjällrorna, som var gjorda av rent guld skulle hjälpa församlingen att höra hur översteprästen rörde sig när han gick in i det allra heligaste på stora försoningsdagen.

Av mörkblått tyg

31. Efodkåpan skall du göra helt och hållet av mörkblått tyg;
32. och mitt på den skall vara en öppning för huvudet, och denna öppning skall omgivas med en vävd kant, likasom öppningen på en pansarskjorta, för att den icke slitas sönder. (2 Mos 28:31-32)

Granatäpplen och bjällror

33. Och på dess nedre fäll skall du sätta granatäpplen, gjorda av mörkblått, purpurrött och rosenrött garn, runt omkring fällen,

och bjällror av guld mellan dessa runt omkring:

34. en bjällra av guld och så ett granatäpple, sedan en bjällra av guld och så åter ett granatäpple, runt omkring fällen på kåpan.
35. Och denna skall Aron hava på sig, när han gör tjänst, så att det höres, när han går in i helgedomen inför HERRENS ansikte, och när han går ut -- detta på det att han icke må dö. (2 Mos 28:33-35)

Efoden och skärpet

Efoden som var som en kort ärmlös jacka. Denna var i två stycken och var vävd i äkta guldtråd tillsammans med linnetråd i blått, purpur och rosenrött och hölls ihop av två axelklaffar eller kedjor av guld. Vid höften satt ett skärp som höll efoden på plats. På varje axelstycke fanns en ädelsten med sex av Israels stammar inristade efter ålder. Stenarna omgavs av flätverk av guld (Guds härlighet och majestät) Prästen representerade på detta sätt hela nationen i sin medlångärning. Efoden var smyckad med två flätverk i guld och två små kedjor av rent guld. Efoden vittnade om att översteprästen var både Guds och folkets tjänare. (Blodsförbundet, Nilsson; Gamla testamentet talar, Schultz)

6. Efoden skola de göra av guld och av mörkblått purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn, i konstvävnad.
7. Den skall vid sina båda ändar hava två axelstycken, som skola fästas ihop, så att den hållen hopfäst.
8. Och skärpet, som skall sitta på efoden och sammanhålla den, skall vara av samma slags vävnad och i ett stycke med den: av guld och av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn. (2 Mos 28:6-8)

Två stenar

En symbol för att översteprästen bar farm hela folket inför Gud

9. Och du skall taga två onyxstenar och på dem inrista Israels söners namn,
10. sex av namnen på den ena stenen och de sex övrigas namn på den andra stenen, efter ättföljd.
11. Med stensnidarkonst, såsom man graverar signetringar, skall du inrista Israels söners namn på de två stenarna. Med nätverk av guld skall du omgiva dessa. (2 Mos 28:9-11)

Aron skall bära hela Israel inför HERRENS ansikte

12. Och du skall sätta de båda stenarna på efodens axelstycken, för att stenarna må bringa Israels barn i åminnelse; Aron skall bära

deras namn inför HERRENS ansikte på sina båda axlar, för att bringa dem i åminnelse.

13. Och du skall göra flätverk av guld,
14. så ock två kedjor av rent guld; i virat arbete skall du göra dessa, såsom man gör snodder. Och du skall fästa de snodda kedjorna vid flätverken. (2 Mos 28:12-14)

Domsskölden (Bröstsölden)

Bröstsölden (for making decisions 2 Mos 28:15 NIVn) (23 cm x 23 cm) var den vackraste, mest storartade och hemlighetsfulla utsmyckningen i översteprästens dräkt. den hölls fast vid efodens axelband med guldkedjor. Underdelen hölls fast med blå snören som knöts fast vid skärpet. Tolv ädelstenar med stammarnas namn ingraverade var fastsatta vid bröstsölden. De omgavs av flätverk av guld. (jfr det nya Jerusalems grundstenar Upp 21:19-20) Översteprästen bar på det sättet symboliskt hela folket på sitt hjärta när han trädde fram inför Gud i sin medlargärning. Han bar dem inte bara på sina skuldror. Han hade dem också i sitt hjärta. Stenarna strålade efter måttet av det ljus som träffade dem.

15. En domssköld skall du göra i konstvävnad; du skall göra den i samma slags vävnad som efoden: av guld och av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn skall du göra den.
16. Den skall vara liksidigt fyrkantig och hava form av en väska, ett kvarter lång och ett kvarter bred.
17. Och du skall besätta den med infattade stenar, ordnade på fyra rader: i första raden en karneol, en topas och en smaragd;
18. i andra raden en karbunkel, en safir och en kalcedon;
19. i tredje raden en hyacint, en agat och en ametist;
20. i fjärde raden en krysolit, en onyx och en jaspis. Omgivna med flätverk av guld skola de sitta i sin infattning.
21. Stenarna skola vara tolv, efter Israels söners namn, en för vart namn; var sten skall bära namnet på en av de tolv stammarna, inristat på samma sätt som man graverar signetringar. (2 Mos 28:15-21)

Det nya Jerusalems grundstenar skall utgöras av: jaspis, safir, kalcedon, smaragd, sardonyx, karneol, krysolit, beryll, topas, krysopras, hyacint och ametist. (De understreckade har samma namn

Fästs vid efoden med guldsnoddar

22. Och du skall till bröstsölden göra kedjor i virat arbete, såsom man gör snodder, av rent guld.
23. Vidare skall du till bröstsölden göra två ringar av guld och sätta dessa båda ringar i två av bröstsöldens hörn.

24. Och du skall fästa de båda guldsnodderna vid de båda ringarna, i bröstsköldens hörn.
25. Och de två snoddernas båda andra ändar skall du fästa vid de två flätverken och så fästa dem vid efodens axelstycken på dess framsida.
26. Och du skall göra två andra ringar av guld och sätta dem i bröstsköldens båda andra hörn, vid den kant därpå, som är vänd inåt mot efoden.
27. Och ytterligare skall du göra två ringar av guld och fästa dem vid efodens båda axelstycken, nedtill på dess framsida, där den fästes ihop, ovanför efodens skärp.
28. Och man skall knyta fast bröstskölden med ett mörkblått snöre, Som går från dess ringar in i efodens ringar, så att den sitter ovanför efodens skärp, på det att bröstskölden icke må lossna från efoden. (2 Mos 28:22-28)

Så skall prästen bära hela Israel inför HERRENS ansikte

29. Aron skall så bära Israels söners namn i domsskölden på sitt hjärta, när han går in helgedomen, för att bringa dem i åminnelse inför HERRENS ansikte beständigt. (2 Mos 28:29)

Urim och tummin

Betydelse och användning

Betyder ljus och fullkomlighet (eller the curses and perfections" NIVn 28:30).

Det Hebreiska ordet Urim börjar med den första bokstaven i det hebreiska alfabetet och Tummin börjar med den sista bokstaven i det hebreiska alfabetet. De var helgade lotter som användes vid svåra valsituationer för att utröna Guds vilja

21. Och hos prästen Eleasar skall han sedan hava att inställa sig, för att denne genom urims dom må hämta svar åt honom inför HERRENS ansikte. Efter hans ord skola de draga ut och vända åter, han själv och alla Israels barn med honom, hela menigheten.» (4 Mos 27:21).

Det har föreslagits att om Urim (curses) dominerade var svaret nej men om Tummin (Perfections) dominerade var svaret ja. I vilket fall som helst var varje beslut från Gud.

”Lotten varder kastad i sköten, men den faller alltid vart Herren vill” (Ords 16:33)

Placerades i bröstskölden

8. Och han satte på honom bröstskölden och lade urim och tummim in i skölden. (3 Mos 8:8).

30. Och du skall lägga urim och tummim in i domsskölden, så att de ligga på Arons hjärta, när han ingår inför HERRENS ansikte; och Aron skall så bära Israels barns dom på sitt hjärta inför HERRENS ansikte beständigt. (2 Mos 28:30)

Huvudbindel

Du skall göra en huvudbindel av vitt garn (2 Mos 28:39)

Det vita är ju rättfärdighetens färg.

Diademet

36. Du skall ock göra en plåt av rent guld, och på den skall du rista, såsom man graverar signetringar: »Helgad åt HERREN.»
37. Och du skall fästa den vid ett mörkblått snöre, och den skall sitta på huvudbindeln; på framsidan av huvudbindeln skall den sitta.
38. Den skall sitta på Arons panna, och Aron skall bära den missgärning som vidlåder de heliga gåvor Israels barn bära fram, när de giva några heliga gåvor; den skall sitta på hans panna beständigt, för att de må bliva välbehagliga inför HERRENS ansikte. (2 Mos 28:36-38)

Detta diadem var en ständig påminnelse om att Guds väsen är Helighet.